

Обґрунтування системи управління інвестиційно-інноваційним забезпеченням підприємств

Сергій Рожок

*аспірант кафедри управлінських технологій,
ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК», м. Київ, Україна,
e-mail: Rozhok.SV@krok.edu.ua,
ORCID: 0000-0003-2882-2658*

Управління інвестиційно-інноваційним забезпеченням потребує формування системи, механізму та відповідних підходів до забезпечення інноваційного розвитку. Безпосередній процес інвестиційно-інноваційної діяльності здійснюється завдяки впровадженню та ефективній дії системи та механізму управління інвестиційно-інноваційним забезпеченням які включають методи та засоби, а також інструментарій, завдяки яким будуть здійснюватися практичні заходи. Саме тому розгляд складових системи та дослідження підходів до формування механізмів управління інвестиційно-інноваційним забезпеченням підприємств сфери інформаційних технологій має важливе значення та актуальність.

Дослідженню наукових підходів до управління інвестиційно-інноваційним забезпеченням присвячено низьку праць провідних світових та вітчизняних науковців.

Системний, структурно-об'єктний підхід, структурно-об'єктний та функціональний підходи, дослідження концепцій інвестиційно-інноваційного розвитку були досліджені науковцями як наукові підходи, які дають можливість досліджувати та вивчати процеси на рівні розвитку національних інноваційних систем, що об'єднують в собі всі процеси інвестиційного розвитку та інвестиційних інноваційних змін і водночас можуть бути структурно поділені та досліджені як аспекти інвестиційно-інноваційного розвитку на рівні окремих підприємств та організацій [1,2,3].

Науковець Т. Майорова головними засобами інвестиційного забезпечення зазначають капіталізацію організацій на міжнародних фондових ринках, кредитні ресурси, надані міжнародними банками та фізичними інститутами, залучення коштів через емісію єврооблігацій та цільове фінансування, що може здійснюватися за сприяння експортних кредитних агенцій [4].

Так у дослідженнях механізмів управління інвестиційно-інноваційним забезпеченням підприємств В. Волощук, Ю. Волощук & О. Іванишин акцентують увагу на механізмах інвестиційного забезпечення інноваційного відновлення підприємств, що може здійснюватися зі створенням принципово нових ідей, винаходів та технологій, встановлення вимог та проведення оновлення матеріально-технічних баз виробництва за здійсненням технологічної підготовки виробництва, виготовленням дослідних зразків, впровадження виробів в промислове виробництво та їх реалізацію споживачам [5].

Характеризуючи систему інвестиційно-інноваційного забезпечення підприємств сфери інформаційних технологій необхідним є приведення її типологіч-

них характеристик та ознак. Так, невід'ємними складовими системи управління виступають суб'єкти та об'єкти управління. Суб'єктами управління інвестиційно-інноваційним забезпеченням є керівники підприємств та організацій, що ініціюють питання інноваційного розвитку та залучення інвестицій, а також керівники, що приймають рішення про інвестування, залучення інвестицій; також суб'єктами інвестиційної діяльності виступають менеджери всіх рівнів, що приймають рішення на певних управлінських рівнях відповідно до делегованих їм прав та повноважень, та виконують управлінські регулюючі та інші функції у здійсненні інвестиційно-інноваційної діяльності. Також суб'єктами інвестиційно-інноваційного забезпечення виступають організації, підприємства, фонди, фінансово-кредитні інвестиційні установи чи заклади, компанії розробники інновацій всіх форм власності, задіяні в процесі інвестиційно-інноваційної діяльності та інвестиційно-інноваційного забезпечення. Таким чином, суб'єкти інвестиційно-інноваційного забезпечення можуть бути представлені зовнішніми та внутрішніми суб'єктами.

Об'єктами управління інвестиційно-інноваційним забезпеченням виступають фінансові (інвестиційні), а також матеріальні (споруди, приміщення, станки, обладнання) та нематеріальні (бренди, інноваційні розробки, винаходи, патенти, ліцензії, ноу-хау та інші) ресурси, результати проведення фундаментальних та прикладних досліджень, НДДКР, винаходи та нові технології, програмне забезпечення, бази даних та інші активи, а також інвестиційно-інноваційні проекти, як об'єкти безпосереднього інвестування.

Здійснення управління інвестиційно-інноваційним забезпеченням потребує відповідного законодавчого та нормативно-правового забезпечення, що формує прийняте та діюче в країні інвестиційне середовище, розроблення та прийняття необхідної документації, а саме стратегії інноваційного розвитку підприємства, розроблених інвестиційно-інноваційних проектів, проведеного бізнес-планування, технічних завдань на проекти та іншої документації.

Методичною основою управління інвестиційно-інноваційним забезпеченням виступає вся сукупність наукових, науково-методичних розробок, методів, інструментів, що формують наукову основу цієї діяльності та напрацьовані науково-методичні рекомендації. Наступною необхідною складовою управління інвестиційним інноваційним забезпеченням є формування організаційної структури - підрозділів підприємств, які відповідатимуть за впровадження інвестиційної інноваційної діяльності. На макрорівні такою організаційною складовою процесів управління виступає інституційне забезпечення, формування та діяльність інститутів, установ, організацій, які приймають безпосередню участь у здійсненні інвестиційної інноваційної діяльності.

Оцінюючи прикладні аспекти визначення та застосування методів інвестування зазначимо, що вони дають можливість зменшити ризики та збільшити прибутки від реалізованих проектів інноваційного розвитку організацій. Досліджуючи праці науковців доцільно виділити низку головних методів інвестування: метод самофінансування, кредитування; акціонування; лізинг та селенг;

використання комбінованих методів.

Управління інвестиційно-інноваційним забезпеченням здійснюється на засадах принципів управління, а саме принципів: системності, структурності, динамічності, комплексності, послідовності, відповідальності, ефективності, новизни, інноваційності, техніко-технологічної відповідності, цілеспрямованості, стратегічної орієнтації, досяжності, економічної обґрунтованості, безпеки. Не менш важливого значення в управлінні інвестиційно-інноваційним забезпеченням має формування інвестиційного та інноваційного середовища та розбудова необхідної інфраструктури, інвестиційної інноваційної діяльності та інвестиційно-інноваційного забезпечення.

В процесі проведення досліджень стало можливим систематизувати та структурувати складові системи управління інвестиційно-інноваційним забезпеченням, а саме: суб'єкти та об'єкти управління, законодавче нормативно-правове забезпечення, методичне забезпечення, необхідність розбудови організаційної структури та її ресурсного забезпечення, формування сприятливого інвестиційно-інноваційного середовища, розбудови інфраструктури інвестицій та інновацій з діяльністю відповідних структур та інститутів, формування безпосередньо механізму інвестиційно-інноваційного забезпечення та впровадження методів, засобів, інструментів управління, а також узагальнити головні принципи управління інвестиційно-інноваційним забезпеченням.

Ключові слова: управління, інвестиції, інвестиційно-інноваційне забезпечення, підприємства сфери інформаційних технологій, система, механізм управління.

Список використаних джерел

1. Амоша, О. & Ніколаєнко, А. (2015). Національна інноваційна система України в контексті міжнародних порівнянь. *Економічний вісник Донбасу*. № 1 (39). С. 115-121.
2. Кириченко, О. (2021). *Інвестиційно-інноваційне забезпечення промисловості України в умовах Четвертої промислової революції: монографія*. К.: Університет КРОК. 368 с. <https://dspace.krok.edu.ua/items/5559b91b-394d-45bb-b57b-1b5352fc1d80>
3. Кіндзерський Ю.В. (2007). *Промисловий потенціал України: проблеми та перспективи структурно-інноваційних трансформацій*. К.: Ін-т економіки та прогнозування НАН України, 2007. 408 с.
4. Майорова, Т. (1997). Довгострокове кредитування інвестиційних проектів. *Фінанси України*. №. 5. С. 47-53.
5. Волощук, В., Волощук, Ю. & Іванишин, О. (2020). Інвестування інноваційного розвитку підприємств. *Інноваційна економіка*. № 3-4. С. 156-162.